

Ein cyf/Our ref LF-GT-0482-13

Jocelyn Davies AC
Cadeirydd, Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

11 Mehefin 2013

Annwyl Jocelyn,

Diolch yn fawr am eich llythyr dyddiedig 7 Mai 2013 yn ymwneud ag agweddau ariannol ar y Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) ac yn gofyn am esboniad pellach ar bwyntiau a wnaed yn fy ngohebiaeth flaenorol â chi ac yn ystod fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar 18 Ebrill.

O ran yr wybodaeth ariannol a gaiff ei chyflwyno i'r Pwyllgor hwnnw a phryd, nodais ar 18 Ebrill mai fy mwriad oedd rhoi diweddariad i gefnogi'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Cyfeiriais hefyd at y gwaith y mae ADSS Cymru a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn ei wneud a nodais y byddem yn disgwyl bod â gwell syniad yn gl n â'r gwaith hwnnw erbyn yr hydref. O ran y manylion a'r amserlen, fy mwriad ar hyn o bryd yw gwneud fel a ganlyn:

- 1. Rhoi darlun clir o'r cyllid sy'n cael ei ddarparu eisoes i Awdurdodau Lleol a chyrrff cyhoeddus eraill, yn ogystal â bras amcan o'r arian ychwanegol a gaiff ei ddwyn ymlaen gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyflawni'r pontio i'r Bil. Disgwyliaf i'r wybodaeth hon fod ar gael, yn ogystal â datganiad ysgrifenedig i gyd-fynd â hi, cyn diwedd y tymor hwn.*

Bydd yr wybodaeth hon yn helpu i atgyfnerthu un o'm negeseuon allweddol ynghylch ariannu'r ddeddfwriaeth hon, sef bod angen i'r ddeddfwriaeth fod yn niwtral o ran cost dros yr hirdymor. Dengys tystiolaeth nad yw'r drefn gyfredol o ddarpariaeth ofal cymdeithasol yng Nghymru yn gynaliadwy bellach. Ymateb i hynny yw'r Bil hwn, a'i nod yw creu fframwaith cadarnach ar gyfer gofal a chymorth a fydd yn para am genhedlaeth. Mae'n dilyn felly ei bod yn holl bwysig yn ariannol i'r Bil fod yn niwtral o ran cost dros yr hirdymor. Nid oes rhagor o arian, ac nid oes modd yn y byd inni ddisodli'r fframwaith presennol ag un sy'n costio rhagor. Rhaid i'r cyrrff cyhoeddus sy'n ymwneud â gofal cymdeithasol feddwl mewn ffordd wahanol yn gl n â'r ffyrdd y maent yn darparu neu'n comisiynu gwasanaethau, gan y bydd angen ailgyfeirio'r cyllid presennol i feysydd newydd. Bydd hyn yn cynnwys alinio'r cyllid presennol â dyletswyddau newydd ac â blaenoriaethau a nodir yn y Bil, fel hyrwyddo mentrau cymdeithasol a chwmnïau cydweithredol. Bydd rhoi darlun clir o'r cyllid sydd eisoes ar gael yn helpu Aelodau'r Cynulliad i ddeall pa adnoddau sydd gan Awdurdodau Lleol a

chyrrff cyhoeddus eraill i'w defnyddio i gyflawni'r hyn y mae'r ddeddfwriaeth hon yn gofyn amdano.

Gwneir ymrwymiad ym mharagraff 144 o'r Memorandwm Esboniadol ac ynddo rwyf wedi cydnabod y bydd rhai costau untro cychwynnol yn ymwneud â rhoi'r system newydd ar waith. Rwyf eisoes wedi egluro, er enghraifft, y bydd Llywodraeth Cymru yn gyfrifol am gyllid pontio tuag at gostau darparu gwybodaeth yngl n â'r newidiadau y bydd y Bil yn eu creu. Ystyriwyd costau hyfforddi hefyd ac eisoes darperir cyllid grant sylweddol i awdurdodau lleol a'u partneriaid ar gyfer datblygu'r gweithlu. Bydd egluro ein syniadau diweddaraf yn y maes hwn yn rhoi'r darlun cliriaf sy'n bosibl i Aelodau'r Cynulliad o'r cymorth y mae Llywodraeth Cymru'n ei gynnig ar gyfer pontio i'r Bil.

- 2. Rhoi gwybodaeth bellach i gefnogi'r honiadau a wneir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn y meysydd hynny lle na roddwyd awgrym o raddfa'r budd posibil. Darperir yr wybodaeth hon ar ddiwedd cam 2 (mis Hydref).*

Rwy'n dal yn hyderus y bydd y budd a ddaw o symud tuag at fwy o integreiddio, atal ac ymyriadau cynnar yn sylweddol dros yr hirdymor, ac y bydd hefyd yn gwella'r gwasanaethau ar gyfer pobl Cymru. Mae creu Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn enghraifft o sut y gallwn sicrhau arbedion o ran costau, yn ogystal â gwelliannau. Ar y dechrau, roedd yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn dryloyw iawn wrth ddatgan y câi budd ei ragweld yn y meysydd hyn ond y byddai angen ei asesu'n fanylach pan gâi Rheoliadau eu datblygu fel rhan o'n gwaith. Felly y mae o hyd, ond rwyf wedi gofyn i swyddogion ymchwilio i dystiolaeth bellach o fannau eraill sy'n cefnogi'r honiadau hyn. Mae sicrhau'r budd sy'n deillio o'r drefn newydd yn allweddol i wneud y ddeddfwriaeth yn niwtral o ran cost dros yr hirdymor, ac felly bydd sicrhau rhagor o wybodaeth yma yn rhoi hyder pellach i'r Pwyllgor ac i Aelodau'r Cynulliad yngl n â phwnc y craffwyd cryn dipyn arno hyd yma.

Bydd yr wybodaeth ychwanegol yn ategu, yn hytrach nag yn diweddarau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol sydd eisoes yn bodoli.

- 3. Darparu rhagor o fanylon am y bwriad polisi y tu ôl i'r prif Reoliadau er mwyn cynorthwyo trafodaethau gydag ADSS Cymru a CLILC ynghylch modelu ariannol ar gyfer agweddau gweithredol ar y Bil. Cytunir ar fwriad polisi ar gyfer y prif Reoliadau erbyn diwedd y flwyddyn galendr a rhoddir gwybodaeth bellach i'r Pwyllgor ar sail ryngweithiol cyn y bleidlais Cam 4 ar y Bil ar 26 Tachwedd.*

Pan ymddangosais gerbron y Pwyllgor lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar 18 Ebrill ac mewn ymateb i gwestiwn gan Kirsty Williams AC, ymrwymais i roi manylion pellach am y prif Reoliadau wrth iddynt ddatblygu fel bod y Pwyllgor ac Aelodau'r Cynulliad yn y sefyllfa orau i bleidleisio ar y Bil. Dechreuais wneud hynny drwy roi manylion ychwanegol yngl n â phrosesau craidd sy'n sail i'r Bil (gan gynnwys Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth, Asesu, Cymhwysedd, Cynlluniau Gofal a Hygludedd) pan ysgrifennais at y Pwyllgor lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ddiwethaf ar 20 Mai.

Mae'n bwysig yn y man hwn sylweddoli beth yw'r cysylltiadau rhwng y bwriad polisi hwn sy'n datblygu a goblygiadau gweithredol y drefn newydd – goblygiadau y mae CLILC ac ADSS Cymru wedi nodi eu bod eisoes yn edrych arnynt gyda golwg ar roi gwybodaeth bellach i'r Pwyllgor lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Ni ellir creu darlun llawn o gostau a budd o'r fath nes bydd penderfyniad wedi'i wneud ynghylch y dewisiadau a wneir o dan y Rheoliadau. Yn hyn o beth byddwch wrth gwrs yn gwybod bod datblygu is-ddeddfwriaeth yn ddarostyngedig i'w broses Asesiad Effaith Rheoleiddiol ei hun, proses y datblygir safbwyntiau ar gostau a budd drwyddi. Bydd ymgynghori ffurfiol hefyd ar ddeddfwriaeth o'r fath a bwriedir i hynny ddigwydd yn 2014 os bydd y ddeddfwriaeth sylfaenol yn derbyn Cydsyniad Brenhinol.

Ar 18 Ebrill atgoffais y Pwyllgor Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol o'm hymrwymiad parhaus i drafod â rhanddeiliaid gan gynnwys CLILC ac ADSS Cymru, yn bennaf drwy fy Fforwm Partneriaeth a'r Grŵp Arweiniad. Mae CLILC hefyd wedi gwneud datganiad ers hynny yn dweud y byddent yn awyddus i weithio gyda ni ar fodelu ariannol. Yn ôl a ddeallaf, nid yw'r gwaith y mae'r sefydliadau hyn yn ei wneud i ddatblygu costiau o dan y Bil ar gael eto i'r Pwyllgor ond byddwn yn gobeithio y byddent yn rhannu'r gwaith hwn â mi pan fydd wedi ei gwblhau. Ond fel yr wyf wedi dweud sawl gwaith, byddwn hefyd yn gobeithio ei fod yn adlewyrchu mewn ffordd gywir a theg nid yn unig gostau'r diwygiadau hyn, ond hefyd y budd a geir ohonynt.

Byddwn yn hapus i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Cyllid ar gynnydd yn y maes hwn cyn diwedd Cam 2.

Yn gywir

A handwritten signature in cursive script that reads "Gwenda".

Gwenda Thomas AC / AM

Y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol
Deputy Minister for Social Services